

[Schmidt.]

pel. Han sagde den Gang til mig: Ja, det ligger nærmest at sørge for Uddannelsen af de tyske Lærere indenfor Statens Rammer, og det rigtige vilde jo være, at vi oprettede et tysk Seminarium; det kan vi ikke, der er for faa, og derfor er vi i Grunden nødt til at sende dem, der vil være tyske Lærere, til det danske Seminarium, men selvfølgelig skal der en Supplering til, og den skal de saa have paa tyske Universiteter eller Akademier ved Hjælp af Stipendier. Men, sagde han, jeg anerkender det fuldt ud, naar De har det Ønske, at de unge Mænd, der skal være Lærere, faar deres Uddannelse i Tyskland — selvfølgelig hører der ogsaa en Supplering til, for at de kan blive gjort fortrolige med dansk Skolevæsen og dansk Undervisning —, og det skal de have Lov til, sagde Appel paa sin storslaaede Maade, for det er det, vi har lidt under vi ikke kunde, og derfor skal de have Lov til det. Saa har jeg spurgt den socialdemokratiske Undervisningsminister, hvorledes hun stillede sig til dette Spørgsmaal — for der var jo ikke noget lovfæstet, der var kun en vis Praksis, der var ingen Rettighed for os —, og der var der alligevel allerede en anden Opfattelse. Undervisningsministeren nægtede ikke, at man kunde sende de unge derover, men det vilde alligevel ikke være det rigtige, og hvor længe det saa vilde blive saadan, vidste hun ikke. Nu er det saaledes, som Hr. Appel forudsatte, at det Ønske, vi har, er, at de to Veje, som vi kan gaa nu, men som vi ikke ret ved, hvor længe vi kan bruge begge to, blev een Vej, og at der blev givet os Lov til at gaa denne ene Vej for Uddannelsen. Vi ønsker, at Uddannelsen foregaar indenfor det tyske Folk og det tyske Kulturliv med en Supplering her i Danmark, og dette Ønske har vi ogsaa udtrykt i dette Lovforslag.

Jeg tror, jeg hermed har begrundet alle de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, og idet jeg anbefaler hele Lovforslaget og ønsker, det maa finde en velvillig Behandling, vil jeg gerne sige, at jeg mener, at der derigennem kunde skabes et Grundlag, der tjener det tyske Mindretals Interesser bedre end det Grundlag, paa hvilket vi hidtil har bygget, men ikke blot det, men at det ogsaa kunde være et godt Grundlag for det gensidige Forhold, som de to Kulturer indenfor Danmark maa have til hinanden, og i videre Forstand, at det ogsaa vil kunne udjævne en Del af alt det, der er kommet mellem de to Folk i Tidens Løb.

Undervisningsministeren (Byskov):

Dette Lovforslags Indhold svarer ret nøje til de Ønsker, den tyske Skolekommission fremkom med i 1927 overfor Undervisningsministeriet. I Ministeriets Svarskrivelse af Januar 1928 er Regeringens Stilling til disse Spørgsmaal angivet, jeg kan godt straks sige, at denne Stilling er uforandret.

Jeg skal omtale de enkelte Punkter i Lovforslaget. Ved dets § 1, 1ste Punktum, under Punkt a), kræves det, at der skal vælges særlige Skolekommissioner for tysksprogede offentlige og private Folkeskoler. Dette Krav har vi afvist i Skrivelsen af Januar. Vi har ikke i det øvrige Land særlige Kommissioner for private Skoler, og i de sønderjydske Landsdele, hvor man har Skolekommissioner for de enkelte Skoledistrikter og ikke som hos os for hele Sognet, er der efter min Mening mindre Grund til at have saadanne særlige Kommissioner. Jeg gør ogsaa opmærksom paa, at det er Regelen — det er ganske vist uskreven Lov, men, efter hvad jeg ved, derfor ikke mindre virkningsfuld —, at de tyske Medlemmer af Skolekommissionerne skal have deres Opfattelse særlig respekteret i Spørgsmaal, der angaar den tyske Skoleafdeling, bl. a. ogsaa med Hensyn til Læreransættelsen. Og det er et Omraade, hvor jeg kan sige, den stadig bliver respekteret. Jeg ved vel, at dette Punkt har været forhandlet mellem Socialdemokratiet og de tyske Repræsentanter paa Mødet i Herning, og at der dér er givet et Løfte fra Socialdemokratiets Side. Men saa vidt jeg kan se, ligger der dog ikke deri nogen Tilslutning til det Krav, her er fremsat. Man erklærer sig dér villig til at deltage i Forhandling om tysk Repræsentation for de tyske Skoler i Skolekommissionen. Men det er noget andet end en særlig tysk Skolekommission, og det er vel noget, der ikke behøver at blive sikret ved en Lovændring. Jeg vil jo antage, at hvor der er saa mange tyske Forældre, at den tyske Skoleafdeling kan forlanges oprettet, vil der ogsaa være tilstrækkelig mange til at indvælge en Repræsentation i Skolekommissionen.

I 2det Punktum under Punkt a), forlanges, at Ledelsen af de tysksprogede Folkeskoler overdrages til Førstelæreren eller, om kun een Lærer er ansat, til denne. En saadan Ordning synes mig ogsaa i og for sig naturlig og rimelig, og den er vist ogsaa indført overalt, hvor ikke rent praktiske Hensyn vilde gøre den umulig eller uheldig. Hvor en tysk og dansk Skoleafdeling benytter samme Lokale, samme Bygning, samme Klasseværelse, samme Materiale, dér maa Lederen